

Pohjois-Karjalan

TRENDIT

talouskatsaus 2/2025

*Oraastava kasvu
ei kantanut,
liikevaihto kääntyi
jälleen laskuun*

Metsäbiotalouden
vienti vetää

Fotoniikka-alan yritysten
liikevaihto ylittää jo
2,5 miljardia euroa

Puhdas siirtymä
etenee Kiteellä

Orastava kasvu ei kantanut, liikevaihto kääntyi jälleen laskuun

-0,9

Vuoden 2024 kolmella viimeisellä neljänneksellä nähty varovainen talouskasvu ei kantanut enää tämän vuoden puolelle. Tilastokeskuksen nopeiden suhdannetietojen mukaan Pohjois-Karjalan yritys sektorilta kertyi vuoden 2025 alkupuoliskolla 4,24 miljardin euron kokonaisliikevaihto. Tämä tarkoitti 39,6 miljoonan euron eli 0,9 prosentin laskua edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Liikevaihto laski useimmilla toimialoilla, joskin poikkeuksiakin löytyi.

Valtakunnallisesti yllettiin vaatimatomaan yhden prosentin kasvuun, vaikka keväällä kuultiin sekä maan hallituksen että eri tutkimuslaitosten suunnalta arvioita taloustilanteen ja tulevaisuuden näkymien parantumisesta.

Koko maan tasolla kehitys kuitenkin aavistuksen verran parani vuoden edetessä, sillä ensimmäisellä neljänneksellä kasvu oli 0,8 % ja toisella 1,1 %. Pohjois-Karjalassa kehitys kulki vastakkaiseen suuntaan, vuoden ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto laski 0,6 % ja toisella neljänneksellä 1,2 %. Pienistä plussista ja miinuksista huolimatta talous on käytännössä polkenut paikoillaan jo pari vuotta niin maakunnassa kuin valtakunnallisestikin.

Kehitys oli alavireistä useimmilla maakunnan keskeisillä toimialoilla.

Eniten kokonaisliikevaihdon laskuun vaikuttivat koneiden ja laitteiden valmistuksen (-35,5 milj. euroa) ja rakentamisen (-24,5 milj. euroa) toimialat. Euromääräisesti vahvimmat kasvualat löytyivät puolestaan metsäsektorilta: puun sahaus (+48,0 milj. euroa) ja metsätalous (+13,8 milj. euroa) vetivät koko metsäbiotalouskonnaisuuden selvään kasvuun.

Kaksinumeroiseen liikevaihdon kasvuprosenttiin yllettiin jälleen myös hyvin vireensä pitäneessä kaivostuominnassa (+22,3 %).

Henkilöstön määrä väheni 2,0 % niin Pohjois-Karjalassa kuin koko maassakin. Maakunnassa henkilöstön väheneminen oli suurinta rakentamisen toimialalla, -8,5 %.

Seutukunnista liikevaihdon kasvuun yllettiin puun sahauksen vahvalla vetoavalla Pielisen Karjalassa (+5,0 %). Joensuun seutukunnassa liikevaihto laski 1,5 % ja Keski-Karjalan seutukunnassa 2,2 %.

Maakunnan teollisuuden vientiliikevaihto laski 1,0 % siitä huolimatta, että kasvua kertyi sekä Pielisen Karjalassa (+12,9 %) että Keski-Karjalassa (+8,4 %). Joensuun seutukunnan 3,1 % viennin lasku riitti vetämään koko maakunnan vientiliikevaihdon kehityksen pakkaselle.

Vientiliikevaihto kasvoi mekaanisen

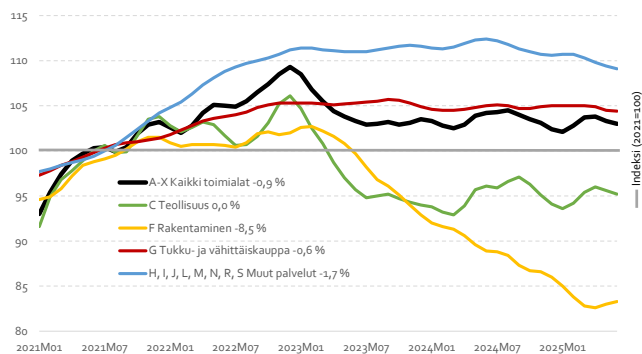
puunjalostuksen toimialoilla ja metallituotteiden valmistuksessa, mutta laski metalliteollisuuden muilla toimialoilla, muoviteollisuudessa ja kiviteollisuudessa. Puunjalostuksen viennin vahva kasvu ajoittui vuoden ensimmäiselle neljännekselle. Koko maan tasolla vientiliikevaihto kasvoi vuoden alkupuoliskolla 6,1 %.

Tiedot kertovat siitä, että epävarmuus ja sinnittely jatkuvat. Vaikka vakaa talouskasvu antaa meillä vielä odotuttaa itseään, useista Euroopan maista on tänä vuonna saatu varsin hyviä bkt-lukuja. Vientimarkkinoiden elpyminen heijastuikin mm. syksyn Pk-yritysbarometrin tuloksiin. Yleisten kehitysnäkymien saldoluku Pohjois-Karjalassa (+2) oli vain niukasti plussalla, mutta muutos viime kevään saldolukuun (-11) oli selvä. Parempia aikoja on tulossa.

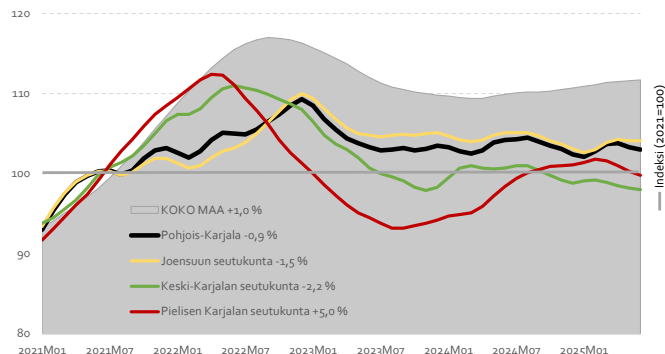

Kimmo Niiranen
maakunta-asiamies
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

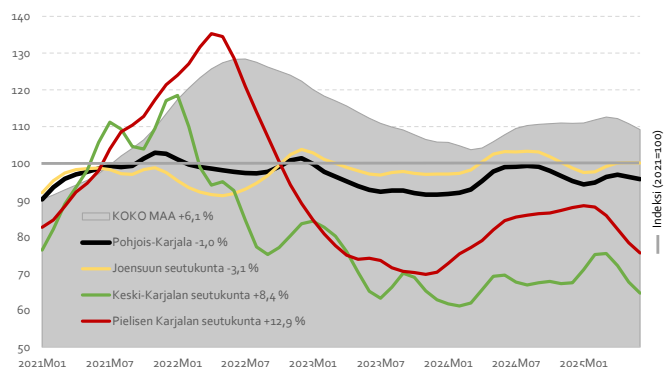
Liikevaihdon kehitys päätoimialoilla

Liikevaihdon kehitys seutukunnittain

Teollisuuden viennin (TOL C) kehitys seutukunnittain

Indeksi 100 on vuosi 2021. Vuoden 2025 tiedot tarkentuvat vuoden 2026 loppuun asti.

Toimialanumerointi on Tilastokeskuksen TOL 2008 -luokituksen mukainen.

Kuvaajien selitteiden prosenttiluku on viimeisimmän puolivuotiskauden muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Kehitys Pohjois-Karjalassa

kirjaintason toimialat

	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	1.-6.2024	1.-6.2025	1 000 €	%
Kaivostoiminta ja louhinta (TOL B)	29 511	36 094	6 583	22,3
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	180 361	182 835	2 473	1,4
Teollisuus (TOL C)	1 589 354	1 589 783	429	0,0
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	1 023 911	1 017 551	-6 360	-0,6
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	184 211	183 027	-1 185	-0,6
Kaikki toimialat A-X	4 278 940	4 239 349	-39 591	-0,9
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)	86 063	85 152	-911	-1,1
Muut palvelut (TOL HIJLMNRS)	736 743	724 349	-12 394	-1,7
Rakentaminen (TOL F)	294 165	269 634	-24 531	-8,3

Kehitys Pohjois-Karjalassa

numerotason toimialat

	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	1.-6.2024	1.-6.2025	1 000 €	%
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (TOL 161)	213 998	261 986	47 988	22,4
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL 02)	167 638	181 419	13 781	8,2
Metsäbiotalous	731 280	787 464	56 184	7,7
Sähköteknisten laitteiden valmistus (TOL 26-27)	85 771	89 891	4 120	4,8
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	197 325	200 610	3 285	1,7
Elintarviketeollisuus (TOL 10-11)	154 600	154 877	277	0,2
Tietojenkäsittelypalvelut (TOL 62-63)	50 903	50 735	-168	-0,3
Luovien alojen yritysryhmä	47 015	46 684	-332	-0,7
Muovituotteiden valmistus (TOL 222)	135 364	134 209	-1 155	-0,9
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (TOL 33)	35 008	34 688	-320	-0,9
Kaikki toimialat A-X	4 278 940	4 239 349	-39 591	-0,9
Matkailu (TOL 55 + 79900)	27 222	26 583	-639	-2,3
Puutavaran valmistus (TOL 162+310)	69 015	65 446	-3 570	-5,2
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	602 683	570 738	-31 945	-5,3
Kiinteistöalan toiminta (TOL 68)	142 844	134 456	-8 388	-5,9
Luovat alat (TEM)	5 777	5 143	-633	-11,0
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 28)	266 728	231 239	-35 490	-13,3
Kiven leikkaaminen, muotoilu ja viimeistely (TOL 237)	15 900	13 773	-2 127	-13,4

Trendit-lehden tässä numerossa kerrotaan maakunnan talouden kehityksestä vuoden 2025 alkupuolikkaalla. Vertailuajankohtana on edellisen vuoden vastaava ajankohta. Seuraava julkaisu ilmestyy ensi keväänä. Julkaisu on luettavissa myös sähköisesti pohjois-karjala.fi/trendit.

Puuteollisuus hyvässä vauhdissa Pielisen Karjalassa

+5,0

Pielisen Karjala erottui alkuvuonna 2025 positiivisesti muusta Pohjois-Karjalasta: se oli maakunnan ainoa seutukunta, jossa yritysten liikevaihto kasvoi (+5,0 %) edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kasvun moottorina toimi erityisesti teollisuus (+9,6 %), etenkin metsäteollisuus, jonka rinnalla myös metsätalous ja puunkorjuu vahvistuivat.

Lieksalaisten yritysten vuoden 2025 ensimmäisen puolikkaan yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 5,7 prosenttia vuoden 2024 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Teollisuus, jonka liikevaihto kehittyi 11,3 prosentin vauhdilla, veti koko talouden kasvuun. Muiden toimialojen kehitys oli negatiivista (-2,1 %).

Nurmeksessa kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi noin 7 miljoonaa euroa (+3,9 %) edellisvuodesta. Teollisuuden liikevaihto kasvoi 3,3 miljoonalla eurolla (+5,8 %). Viime viikkoina yritysten kiinnostus kehittämis- ja investointihankkeisiin on lisääntynyt, ja uusien yritysten perustaminen on vilkastunut loppuvuotta kohti.

Seutukunnalla elintarviketeollisuuden liikevaihto väheni viisi prosenttia. Majoitus ja ravitsemustoiminta kasvoi puolestaan 2,7 prosenttia, mikä on hyvä suoritus siihen nähden, että kotimaan matkailu on hiipunut esimerkiksi kuluvan vuoden heinäkuussa viidenneksen.

Lieksassa rekisteröityjen yöpymisten määrä väheni vuoden 2025 ensimmäisellä vuosipuoliskolla 6,6 %. Rekisteröimättömässä majoitusmyynnissä yöpymiset vähenivät 12,7 prosenttia, joten kokonaisuudessaan miinus oli 8,2 prosenttia.

Nurmeksessa matkailun kehitys oli myönteistä: rekisteröidyt yöpymiset lisääntyivät noin 26 %:lla edelliseen vuoteen nähden ylittäen 42 000 yöpymisen rajan. Nurmeksessa tehdään määrätietoista työtä matkailun kehittämiseksi toimenpiteinä mm. Bomban alueen asemakaavamuutos, joka valmistuu vuodenvaihteessa.

Pielisen Karjalassa kasvuodotuksia lisäävät metallituotteiden valmistus, kuljetus ja varastointi, sekä majoitus- ja ra-

vitsemistoiminta ja kaupan ala, joissa on nähtävissä piristymisen merkkejä. Toivottavasti myös uusiutuvan energian tuottamiseen tähtäävistä investoinneista päästään kertomaan lähitulevaisuudessa.

Lieksassa valoa tulevaan tuovat mm. Binderholz Nordic Oy:n, DMAC Nordic Oy:n, Pielisen Bio Oy:n investoinnit, Pielisruoka Oy:n käynnistyminen sekä bioöljyjalostamon käynnistyminen uudelleen keväällä 2026.

Suomen Lantakaasun biokaasulaitos rakentuu vauhdilla Nurmeksen Vihreän teollisuuden alueelle.

Minna Heikkinen

toimitusjohtaja

Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy
PIKES

Heikki Rusanen

toimitusjohtaja

Lieksan Kehitys Oy LieKe

Pielisen Karjalan seutukunta

	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	1.-6.2024	1.-6.2025	1 000 €	%
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (TOL 161)	113 979	140 676	26 697	23,4
Puutavaran, puutuotteiden sekä huonekalujen valmistus (TOL 162+310)	2 502	2 924	421	16,8
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL 02)	49 692	55 749	6 057	12,2
Teollisuus (TOL C)	221 523	244 434	22 911	10,3
Koko teollisuus (TOL BCD)	240 078	263 164	23 086	9,6
Kaikki toimialat A-X	499 770	524 600	24 830	5,0
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	20 092	20 989	897	4,5
Majoitus- ja ravitsemustoiminta (TOL I)	10 965	11 261	296	2,7
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	8 647	8 785	138	1,6
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	88 265	88 506	241	0,3
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	14 554	14 324	-230	-1,6
Rakentaminen (TOL F)	15 474	15 136	-338	-2,2
Elintarviketeollisuus (TOL 10-11)	25 686	24 398	-1 287	-5,0
Muut palvelut (TOL IJLMNRS)	59 811	56 089	-3 722	-6,2
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	9 948	9 179	-769	-7,7
Koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 26-27, 28)	2 820	2 546	-275	-9,7

Pk-yritykset uskovat parempaan, vaikka varovasti

Pohjois-Karjalan pk-yritysten näkymät ovat kohentuneet syksyn 2025 pk-yritysbarometrin mukaan selvästi. Monen yrityksen mielestä pahin on takana, ja suhdanteet näyttävät kääntyvän hitaasti parempaan. Tunnelma on pitkän epävarmuuden jälkeen varovaisen toiveikas.

Luottamuksen vahvistumista tukevat korkojen tasaantuminen, inflaation hidastuminen ja kustannuspaineiden helpottuminen. Runsas kolmannes yrityksistä tavoittelee kasvua, suurin osa keskittyy vakaiseen toimintaan.

Syksyn barometrin mukaan investointiaikeet ovat hienoisessa nousussa, mutta panostukset pysyvät maltillisina. Teollisuusyritykset arvioivat tilanteensa muita toimialoja myönteisemmin – erityisesti kone- ja laiteinvestoinnit sekä tuotantotilojen kehittäminen ovat varovasti lisääntymässä.

Työllisyysnäkymät ovat vakaat. Noin 13 prosenttia yrityksistä aikoo lisätä henkilöstöä, 11 prosenttia vähentää ja valtaosa säilyttää nykyisen määrän. Työvoiman saatavuus huolestuttaa yhä, etenkin teknologia- ja palvelualoilla. Osaajapula rajoittaa kasvua, ja yritykset korostavat, että koulutusyhteistyö, harjoittelumahdollisuudet ja nuorten sitouttaminen alueelle ovat keskeisiä ratkaisuja tulevaisuuden työvoimapulaan.

Vientitoimintaa harjoittaa 17 prosenttia alueen pk-yrityksistä, mut-

ta peräti 91 prosenttia ei käytä julkisia kansainvälistymispalveluja tai vientituen välineitä. Tämä osoittaa, että potentiaalia on runsaasti, mutta osaaminen ja tietoisuus palveluista eivät vielä kohtaa. Monet yritykset toimivat vientimarkkinoilla epäsuorasti – esimerkiksi suurempien toimijoiden alihankkijoina – mutta aktiivinen kansainvälistyminen on edelleen harvinaista.

Rahoitusympäristö on helpottunut, mutta varovaisuus säilyy. Vain noin kuusi prosenttia yrityksistä kokee rahoituksen merkittäväksi kasvun esteeksi. Korkotason vakautuminen ja rahoituslaitosten luotonannon normalisoituminen ovat helpottaneet suunnittelua, vaikka vakuusvaatimukset ja riskinottohalukkuus jarruttavat osaa yrityksistä.

Pohjois-Karjala näyttää kulkevan kohti vakaampaa kasvua. Yritykset rakentavat tulevaisuuttaan harkiten, mutta optimismi on palannut. Kasvu rakentuu vakaalle pohjalle: rahoituksen saatavuudelle, osaan työvoiman houkuttelulle ja pitkäjänteiselle kehittämiselle.

Jos toimintaympäristö pysyy ennustettavana ja kuluttajakysyntä vahvistuu, Pohjois-Karjala voi olla yksi niistä alueista, joissa pk-sektori palaa kasvu-uralle jo vuoden 2026 aikana.

Merja Blomberg

toimitusjohtaja

Pohjois-Karjalan Yrittäjät

Takapakkia talouskehityksessä, mutta yritysten viestit lupaavat kasvua

Talous kääntyi vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla laskuun (-1,5 %) viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna Joensuun seudulla. Tämä johtui kolmen toimialan, Rakentamisen, Metalliteollisuuden sekä Muiden koneiden ja laitteiden, heikentyneestä kysynnästä. Euromääräisesti kaikki edellä mainitut niinasivat yhteensä yli 80 miljoonaa euroa vuoden ensimmäisellä puoliskolla.

Seutukunnan suhteellisen kasvun veturina toimi toimialoista Puun sahaus, höyläys ja kyllästys kasvun ollessa lähes 22 %. Hyvänä kakkosena porskutti Metsätalous ja puunkorjuu lähes 10 % kasvullaan.

Viennin osalta erityisesti Metalliteollisuuden hiipunut (-7,5 %) kysyntä painoi koko viennin pakkaselle (-3,1 %). Positiivista vientikehitystä puolestaan nähtiin Puu- ja huonekaluteollisuuden kasvussa

16,7 %. Koko maan vienti vahvistui seurantajaksolla 6,1 %. Huomionarvoista on, että valtakunnallisesti metalliteollisuuden vienti kasvoi 4,5 %, kun meillä se las- ki merkittävästi.

Yritysten henkilöstömäärä laski, mutta vähemmän kuin koko maassa – vähennys oli meillä 1,7 %. Henkilöstömäärä laski teollisuuden ja kaupan ohella erityisesti rakentamisessa: -9,3 %. Rakennusalan ahdinko syveni, sillä edellisvuoden jälkimmäisen vuosipuoliskon vähenemä oli sekin jo 7,3 %. Kaupungin nostokurki-indeksi ei valitettavasti lupaa pikaista helpotusta tähän asiaan.

Muutamat alueen teolliset toimijat ovat jo julkistaneet omia kasvuun vahvasti liittyviä tilainvestointejaan. Myös Business Joensuun uunituore asiakas- ja sidosryhmäkysely osoittaa yritysten kasvu- ja vientiaikeiden lisääntyneen. Puhtaan siir-

tymän osalta odotamme 400 kilovoltin kantaverkon rakentamispäätöstä sekä positiivisia investointi uutisia avaintoimijoilta tulevan kevään kuluessa. Puhtaan energian tuotannon ja jalostuksen lisäksi erityisesti datakeskuksiin liittyviä investointeja on neuvottelussa myös Joensuun seudulla.

Haastavien aikojen jatkuessa myös maakuntien välisen yhteistyön soisi olevan nykyistä vahvempaa. Me pohjoiskarjalaiset olemme tähän valmiita ja olemmekin valmistelleet lukuisia yhteishankkeita yhteistyökykyisten naapureidemme kanssa. Olkoon tämä pieni notkahdus ponnahduslauta pysyvämpään kasvuun ja valoisampaan tulevaan.

Tomi Haring
toimitusjohtaja
Business Joensuu Oy

Joensuun seutukunta

	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	1.-6.2024	1.-6.2025	1 000 €	%
Puun sahaus, höyläys ja kyllästys (TOL 161)	90 902	110 685	19 783	21,8
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL 02)	92 349	101 004	8 655	9,4
Sähkötekni- sten laitteiden valmistus (TOL 26-27)	83 469	87 866	4 397	5,3
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	186 379	189 829	3 450	1,9
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	143 504	145 769	2 266	1,6
Elintarviketeollisuus (TOL 10-11)	122 053	123 551	1 497	1,2
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	162 621	162 689	68	0,0
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	872 464	867 195	-5 269	-0,6
Muovituotteiden valmistus (TOL 222)	134 895	133 752	-1 143	-0,8
Muut palvelut (TOL HIJLMNRS)	636 398	629 796	-6 602	-1,0
Matkailu	18 136	17 963	-173	-1,0
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (TOL 33)	30 029	29 661	-369	-1,2
Teollisuus (TOL C)	1 278 646	1 262 137	-16 509	-1,3
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)	72 204	71 280	-924	-1,3
Kaikki toimialat A-X	3 519 482	3 465 502	-53 980	-1,5
Koko teollisuus (TOL BCD)	1 466 608	1 440 611	-25 997	-1,8
Kiinteistöalan toiminta (TOL 68)	126 010	122 416	-3 594	-2,9
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	564 049	537 337	-26 712	-4,7
Rakentaminen (TOL F)	261 196	238 513	-22 683	-8,7
Puutavaran, puutuotteiden sekä huonekalujen valmistus (TOL 162+310)	61 874	56 501	-5 374	-8,7
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 28)	247 965	216 933	-31 032	-12,5
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus (TOL 23)	27 778	23 418	-4 360	-15,7

Puhdas siirtymä etenee Kiteellä

Pohjois-Karjalan ensimmäinen teollisen mittakaavan aurinkovoimala avattiin toukokuussa Kiteen Puhoksen teollisuusalueelle.

Kiteen kaupunki on panostanut voimakkaasti Puhoksen kehittämiseen etupainotteisen kaavoituksen ja aktiiviseen toimitilarakentamisen kautta. Positiivisia investointiuitia on saatukin lukea muuta maakuntaa useammin, niistä tuoreimpana maakunnan ensimmäisen teollisen mittaluokan datakeskuksen rakentaminen.

Puhoksen puu- ja biotermiinalihanke etenee suunnitellusti ja valmista pitäisi olla ensi vuoden toukokuussa.

Onnistumiseen on vaikuttanut oleellisesti kaupungin johdon ja elinkeinotoimen aktiivisuus uusien avauksien suhteen. Aiemmin syksyllä uutisoitiin kirkkonummelaisesta Sailmet Oy:stä, joka keskittää omaa raskaan kaluston laitevalmistustaan Kiteelle.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla alueen yritysten liikevaihto las-
ki 2,2 prosenttia, mutta vastaavasti vienti oli 8,4 prosentin kasvussa. Uudet yritykset ovat kallisarvoisia, sillä esimerkiksi teollisuuden työpaikat vähenivät 12,6 %.

Tomi Haring
toimitusjohtaja
Business Joensuu Oy

-2,2

Keski-Karjalan seutukunta

	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	1.-6.2024	1.-6.2025	1 000 €	%
Puutavaran, puutuotteiden sekä huonekalujen valmistus (TOL 162+310)	4 609	6 028	1 419	30,8
Koko teollisuus (TOL BCD)	77 592	77 260	-332	-0,4
Teollisuus (TOL C)	72 756	72 250	-506	-0,7
Kaikki toimialat A-X	250 380	244 749	-5 631	-2,2
Tukku- ja vähittäiskauppa (TOL G)	62 591	61 226	-1 365	-2,2
Kuljetus ja varastointi (TOL H)	16 947	16 217	-731	-4,3
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, tieteellinen ja tekninen toiminta (TOL M+N)	9 662	9 236	-426	-4,4
Metsätalous ja puunkorjuu (TOL O2)	25 283	24 125	-1 158	-4,6
Muut palvelut (TOL IJLMNRS)	38 797	36 639	-2 159	-5,6
Majoitus- ja ravitsemistoiminta (TOL I)	2 988	2 762	-226	-7,6
Rakentaminen (TOL F)	17 107	15 779	-1 328	-7,8
Metallituotteiden valmistus (TOL 25)	2 297	2 025	-272	-11,8
Metalliteollisuus (TOL 24-30+33)	23 937	18 862	-5 075	-21,2
Koneiden ja laitteiden valmistus (TOL 26-27, 28)	17 526	13 040	-4 486	-25,6

Katse kohti tulevaa

Itä-Suomen yliopiston fotonikan tutkimuksesta kasvanut SeeTrue Technologies tähyää kansainvälisille markkinoille kaupallistamalla silmänliiketeknologiaa.

Joensuulainen SeeTrue Technologies kehittää katseenseurantalaseja, joiden avulla voidaan mitata ja ymmärtää ihmisen tarkkaavaisuutta tavalla, joka vielä hiljattain oli mahdollista vain tutkimuslaboratorioissa. Lasit ovat kevyet ja muistuttavat muodoltaan aivan tavallisia silmälasia.

Yrityksen perustajia yhdisti oivallus: katseenseurannalla on valtava potentiaali, mutta olemassa olevien ratkaisujen käytettävyys oli huono. SeeTrue kehitti oman, patentoituihin innovaatioihin perustuvan sensorin, joka toimii luotettavasti erilaisissa valaistus- ja liikeolosuhteissa ja kuluttaa vain murto-osan yleisesti käytetyn teknologian energiasta. Näin katseenseuranta voidaan tuoda kevyisiin, käyttäjäystävällisiin laitteisiin.

Käyttökohteita löytyy lisätyn todellisuuden lasista kirurgisiin työkaluihin ja älykkäisiin näönhuoltojärjestelmiin.

Yrityksen teknologia on jo löytänyt tiensä myös urheilun pariin esimerkiksi TestLab Mehtimäki -hankkeen kautta. Koripalloharjoituksissa pelaajan katse kertoo, miten hän lukee peliä ja seuraako hän palloa vai hahmottaako kentän kokonaisuutta. Valmentaja voi hyödyntää tätä tietoa suunnitellakseen harjoitteita, jotka kehittävät päätöksentekoa ja reagointinopeutta.

- Se on kuin peili urheilijan omalle ajattelulle, jollekin, mikä jäi aiemmin näkymättömäksi, kuvaa SeeTruen perustajatiimiin kuuluva **Roman Bednarik**.

Sovellusmahdollisuudet eivät kuitenkaan rajoitu urheiluun. Katseenseurantaa hyödynnetään esimerkiksi teollisuuden koulutuksis-

sa, ilmailussa ja kokoonpanotyössä, joissa se tukee keskittymisen ja turvallisuuden seurantaa. Terveystieteiden tutkimuksessa se voi tarjota uusia keinoja diagnostiikkaan ja helpottaa työskentelyä digitaalisten järjestelmien kanssa ilman ihmiskäsien käyttöä.

EU-rahoitus tarjoaa pääsyn maailmalle

Joensuun fotonikka- ja XR-osaaminen on tarjonnut SeeTruelle vahvan taustan, vaikka suurin osa asiakkaista on kansainvälisiä.

- Alueen tutkimus ja verkostot antavat meille uskottavuutta ja osaajia. Samalla olemme tiiviissä yhteistyössä globaaleiden teollisuuspartnerien kanssa, Roman Bednarik sanoo.

Keväällä SeeTrue sai merkittävän tunnustuksen voittamalla EU:n XR2Industry-rahoituksen, joka tukee laajennetun todellisuuden yrityksiä. Rahoitus tarjoaa näkyvyyttä, mutta ennen kaikkea pääsyn Euroopan johtaviin yhteistyöverkostoihin. Sen avulla SeeTrue voi nopeuttaa teknologiansa kaupallistamista ja laajentaa tuotantoa kohti suuria toimitusmääriä.

Seuraavat vuodet SeeTrue Technologies aikoo keskittyä kasvuun ja kansainvälistymiseen. Yritys rakentaa parhaillaan toimitusketjuja ja tuotantokumppanuuksia, jotta se voi vastata kasvavaan kysyntään Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Aasiassa.

- Katse kertoo, miten ihminen todella havaitsee maailman – ja sen ymmärtäminen voi parantaa suoritusta, turvallisuutta ja oppimista kaikkialla, Bednarik tiivistää.

Anssi Kekkonen
projektikoordinaattori
Itä-Suomen yliopisto

Kitee noussut edelläkävijäksi maakunnan energia- ja digitaalitaloudessa

Kiteen Puhoksen teollisuusalue elää vahvaa murroskautta: toukokuussa avattiin Pohjois-Karjalan ensimmäinen teollisen mittakaavan aurinkovoimala, ja nyt alueelle on tulossa myös maakunnan ensimmäinen teollisen mittakaavan datakeskus.

Norjalais-brittiläinen Scale42 rakentaa alueelle tekoälyä tukevan datakeskuksen, joka tuo alueelle jopa sata pysyvää korkean osaamisen työpaikkaa. Datakeskus valmistuu vuosien 2027–28 aikana.

Se hyödyntää puhdasta, lähes fossiilivapaata sähköä sekä mahdollistaa paikallisen hukkalämmön hyötykäytön.

Kiteen kaupunki on onnistunut kääntämään Puhoksen perinteisen teollisuusalueen uuteen nousuun ja houkuttelemaan paikkakunnalle merkittäviä investointeja. Perinteikkään alueen uutta nousua on siivittänyt mm. biotermiinalihanke, joka on saanut noin neljä miljoonaa euroa JTF-rahoitusta.

Nämä hankkeet vahvistavat koko seudun uskoa tulevaisuuteen. Puhoksesta on tulossa jälleen yksi Itä-Suomen vetovoimaisimmista teollisuuden keskittymistä, ja yhteistyö yritysten kanssa toimii erinomaisesti, kaupunginjohtaja **Pekka Hirvonen** iloitsee.

Myös Business Joensuu korostaa yhteistyön merkitystä.

Kyseessä on jännittävä virstanpylväs, joka tuo alueelle uutta osaamista ja kasvua, palvelujohtaja **Pauliina Pikujämsä** sanoo datakeskushankkeesta.

Puhos ei ole ainoa vetovoimainen kohde Kiteellä. Kirkkonummelainen raskaan kaluston huoltoon ja laitevalmistukseen erikoistunut Sailmet Oy käynnistää tuotannon jo ensi vuoden alussa Kesmac Oy:n tiloissa keskustan kupeessa. Yritys tuo mukanaan noin 20 uutta työpaikkaa.

Fotoniikka-alan yritysten liikevaihto ylittää jo 2,5 miljardia euroa

Fotoniikka tutkii valon olemusta, mittaamista ja muokkaamista. Siinä missä 1900-luku oli elektroniikan aikaa, 2000-luku on kääntymässä fotoniikan vuosisadaksi. Valoteknologia muokkaa arkeamme lähes huomaamatta: sitä on valokuituyhteyksissä, kännykkäkameroissa ja led-valoissa.

Alan kasvu on huimaa, vaikka talouden yleisvire on vaisu. Suomessa fotoniikka-alan yritysten liikevaihto ylittää jo 2,5 miljardia euroa, ja se kasvoi vuosien 2023–2025 aikana noin 25 prosenttia. Kasvu jatkuu vientivetoisesti, sillä suomalainen osaaminen

kiinnostaa kansainvälisesti.

Joensuussa valoa on tutkittu Itä-Suomen yliopiston fysiikan ja matematiikan laitoksella jo 55 vuotta. Tutkimuksen ympärille on muodostunut vahva osaamiskeskittymä, jota täydentävät Karelia-ammattikorkeakoulu ja Riveria kouluttamalla alan ammattilaisia. Riittävät tutkimus- ja yritystilat ovat avainasemassa, kun yritykset kasvavat tai hakeutuvat Pohjois-Karjalaan.

Joensuun fotoniikka ja metsäbiotalous ovat kansainvälisen tason kär-

kialoja. Niiden ympärille kaupunki on rakentanut Innokaupunki-hankekonaisuuden, jossa Business Joensuu, Luonnonvarakeskus ja korkeakoulut tekevät yhteistyötä kasvun vauhdittamiseksi.

Käytännön tekemisen mahdollistavat EU:n, valtion ja kaupungin rahoitus. Pohjois-Karjalassa tärkeimpiä rahoittajia ovat lisäksi maakuntaliitto ja ELY-keskus.

Anssi Kekkonen
projektikoordinaattori
Itä-Suomen yliopisto

Itäisen Suomen ohjelmasta vauhtia jalostusarvon nostoon – totta vai unelmaa?

Suhdannetietojen perusteella metsäalalla Pohjois-Karjalassa menee paremmin kuin vuosi sitten. Eniten tulospäronusta on tapahtunut puun sahauskessa, höyläyksessä ja kyllästyksessä. Rakentamisen luvuissa ei nousua näy vielä, joten tämä tulos on mielenkiintoinen. Yleensä nämä kaksi alaa seuraavat toisiaan vähintäänkin viiveellä. Toki vientiluvuissa näkyy yli 20 % nousu, mikä selittää asiaa.

Jalostusarvon nostoon on Pohjois-Karjalassa panostettu vuosia ja vihdoin näyttää, että asiassa tapahtuu edistymistä. Itäisen Suomen ohjelman toimeenpanoon kuuluvassa Itäisen Suomen metsäbiotalouden uudet avaukset -kasvuohjelmassa kohdennettiin 2,4 miljoonaa euroa hankerahaa Itä-Suomen alueelle. Päätaavoite rahoituksessa on metsäbiotalouden arvonlisän nostaminen julkisten toimijoiden ja yritysten välisenä yhteistyönä. Valtioneuvosto kohdensi kasvuohtelman rahoituksen Pohjois-Karjalan maakuntaliitolle.

Tämän rahoituksen avulla Itä-Suomeen saatiin kolmen hankkeen kokonaisuus kattaen koko ketjun puun tuottamisen kehittämisestä kohti kemiallisen ja mekaanisen teollisuuden jalostetumpia tuotteita. Mukana on toimijoita kaikista Itä-Suomen maakunnista.

Puun kasvatuksen kehittämisen tavoitteena on ilmastokestävä metsätalous siten, että otetaan samalla huomioon puun laadun kehittäminen vastaamaan entistä paremmin tulevaisuuden tuotteiden tarpeita. Puuaineen hyödyntämiseen liittyvissä osuuksissa on vahvasti mukana sivuvirtojen hyödyntäminen sekä uudet kemialliset tuotteet ja puurakentamisen kehittäminen unohtamatta hiilidioksidin kaappaamista ja hyödyntämistä jatkojalosteiksi. Samalla panostetaan vahvasti TKI-ympäristön tukemiseen niin, että se entistä paremmin vastaa elinkeinoelämän ja yritysten liiketoiminnan kehittämisen tarpeita.

Se mikä hankekokonaisuudesta jäi puuttamaan, on metsän ei-puuaineisten hyötyjen kehittäminen. Se on ollut pitkään haasteena metsäalan ja sen tuotteiden kehittämisessä ja jää vielä odottamaan "parempia aikoja". Tämä on valitettava puute.

Vastaus otsikon kysymykseen on varovainen "totta". Tämä kehitys antaa jollei muuta, niin vahvaa toivoa siihen, että jalostusarvon nostaminen ei ole enää siten joskus vaan nyt.

Sari Koivula

*metsä- ja ilmastoasiantuntija
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto*

+22,4 puun sahaus
+7,7 metsäbiotalous
+8,2 metsätalous

Metsäbiotalouden vienti vetää

Metsäpuolen vienti oli kovassa kasvussa alkuvuonna. Erityisesti sahatavaran vienti nousi hurjasti (+24,2 %). Puun hinta on nyt korkealla tasolla, mikä lisää metsänomistajien tuloja mutta toisaalta asettaa haasteita alan teollisuuden kilpailukyvyille.

Sen sijaan koko Pohjois-Karjalan teollisuuden viennin kehitys oli heikkoa (-1 %). Samaan aikaan koko maan vienti kasvoi yli kuusi prosenttia. Heikoiten maakunnan vienti kehittyi metalliteollisuudessa ja kiviteollisuudessa.

Maakunnan sisällä yllättäen Joensuussa kehitys oli pakkasella, kun taas muualla maakunnassa viennin kasvu oli ihan mukavalla tasolla.

Geopoliittinen tilanne vaikuttaa merkittävästi itäisen Suomen vientikuljetuksiin. Kun itäraja on kiinni eikä Saimaan kanavaa käytetä, suuntautuu vienti hyvin pitkälti HaminaKotkan-sataman kautta maailmalle. Tässä tilanteessa on äärimmäisen tärkeää, että mahdollisimman iso osa vientikuljetuksista saataisiin raiteille. Tämä lisäisi teollisuuden kilpailukykyä ja samalla saataisiin pienennettyä päästöjä, mikä on tärkeää tänä päivänä myös asiakkaille.

Monesti iso vastuullisuustyö on tehty tehtailla, mutta kuljetuksissa tehtävää riittäisi. Tässä työssä raiteilla ja merikuljetuksilla on tärkeä rooli. Karjalan radan yksiraiteiset osuudet ovat kuitenkin käytännössä täysin käytössä eikä junia saada liisätyä, ellei saada lisää kohtaamispaikkoja tai kaksoisraidetta.

Päätökset näistä toimenpiteistä kestävät itäisen Suomen vientiyrityksien kannalta harmillisen kauan.

Koko itäisen Suomen elinkeinoelämän kilpailukyvyyn kannalta onkin toivottavaa, että raiteiden välityskykyä saadaan nopeasti parannettua ja rataverkon sähköistystä jatkettua.

Jarno Turunen

yhteyspäällikkö

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

-1,0

Vienti Pohjois-Karjalassa

	Liikevaihto 1 000 €		Muutos	
	1.-6.2024	1.-6.2025	1 000 €	%
161 Puun sahaus, höyläys ja kyllästys	103 295	128 340	25 045	24,2
25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	77 912	84 322	6 409	8,2
162+310 Puutavaran valmistus	27 592	28 908	1 316	4,8
C Teollisuus (10-33)	791 925	783 627	-8 298	-1,0
222 Muovituotteiden valmistus	96 363	94 618	-1 746	-1,8
24-30, 33 Metalliteollisuus	289 175	266 764	-22 411	-7,7
237 Kiven leikkaaminen, muotoilu ja viimeistely	9 789	7 618	-2 170	-22,2

Luonto ja tapahtumat matkailun vetonaulat

Pitkän hiljaiselon jälkeen matkailualalla on tänä vuonna nähty uusia, yksityisten toimijoiden tekemiä kiinnostavia avauksia. Puu-Juukaan on kehittymässä mielenkiintoinen majoituskokonaisuus, Liperin Pärnävaaralle rakennetaan majoitusta ja Joensuun kupeessa perheiden suosima virkistyskohde Lykynlampi on siirtynyt yritysveitoseksi toiminnaksi.

-2,3

Eikä unohtaa sovi, että Pohjois-Karjalan osuuskauppa on investoinut merkittävästi matkailuun niin Joensuussa, Kollilla kuin Bomballa. Luonto ja tapahtumat vetävät ihmisiä maakuntaan.

Koko tämä vuosikymmen on ollut matkailulle haastava, toimialaa on koetellut kriisi toisensa perään. Pohjois-Karjalan alkuvuoden matkailun liikevaihto laski edellisvuodesta 2,3 %. Myös laajemman majoitus- ja ravitsemistoiminnan luvut olivat niukasti miinusmerkkisiä.

Luvut kertovat matkailun vaikeuksien jatkumisesta. Viimeisimpänä talouden epävarmuus on syönyt kuluttajien luottamusta ja kulutushaluja. Näyttää kuitenkin siltä, että vaikein hetki ja isoimmat miinukset ovat ajoittuneet alkuvuoteen.

Maakunnan matkailu on edelleen liikaa kotimaan markkinoiden varassa. Saksalaiset ovat olleet selvästi suurin ja tärkein ulkomailta tuleva matkailuryhmä. Seuraavaksi suurimmat maat ovat alkuvuonna olleet Itävalta, Thaimaa, Ruotsi ja Alankomaat.

Ensi vuonna isoimpia tapahtumia ovat ampumahiihdon maailmancup Kontiolahdella 5.–8.3., oman kylän tytöt ja pojat kohtaavatkin maailman parhaat ampumahiihtäjät heti olympialaisten jälkeen Kontiolahden ampumapenkalla ja legendaarisessa seinänousussa. Voimistelun suur tapahtuma Gymnaesrada rantautuu ensi vuonna Joensuuhun 4.–7.6. ja perinteistä kesän parasta viikonloppua vietetään Ilosaarirockin merkeissä 17.–19.7.

Kontiolahti sai järjestettäväkseen myös ampumahiihtokauden 2026–27 avaustapahtuman eli maailmancup-sirkus alkaa Kontiolahdelta 24.–29.11.

Talvi lähestyy. Pohjois-Karjalassa riittää mukavaa tekemistä niin arkeen kuin lomakausille. Tärppinä voisinkin mainita, että meillä on kaksi ensilumenlatua aivan Joensuun kupeessa. Samaa herkkua ei ole muualla maassa tarjolla.

Jarno Turunen
yhteyspäällikkö
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Luovat hankkeet vahvistavat alaa haastavassa markkinatilanteessa

Pohjois-Karjalan luovien alojen liikevaihto laski 0,7 % alkuvuonna 2025, kun koko maan tasolla nähtiin pientä kasvua (+0,1 %). Kysyntä on ollut vaisumpaa ja toimintaympäristö haastavampi.

Samaan aikaan on kuitenkin käynnistynyt useita hankkeita, jotka vahvistavat alan elinvoimaa. Luova osaaminen näkyy rakentamisessa, matkailussa, kaupunkibrändäyksessä ja teknologiaosaamisen viennissä.

Joensuun Penttilänrantaan valmistuu parhaillaan muraalitaiteisarja, jossa taiteilijayrittäjä Anniina Löytönen (Löytönen Wallpaper Oy) tuo alueen historian osaksi nykyaikaista asumista. Prosenttitaiteen periaatteella toteutettavassa hankkeessa kahdeksan teosta sijoitetaan kahden kerrostalouudiskohteen porraskäytäviin ja valoaukkoihin.

Teokset vahvistavat kaupunginosan identiteettiä ja lisäävät rakennusten vetovoimaa – esimerkki siitä, miten taide voi olla osa paikallista elinvoimapolitiikkaa.

Joensuun kaupunki ja valotaiteilija Kari Kola vahvistavat yhteistyöllään kaupungin kansainvälistä asemaa fotoniiikan ja valotaiteen osaamiskeskuksena. Kolan massiivinen Lighting the Sound -valoinstallaatio toteutetaan Australiassa keväällä 2026, ja sen yhteydessä tehdään näkyväksi joensuulaista fotoniiikan osaamista ja luodaan yhteyksiä kansainvälisille markkinoille.

Tämä on loistava esimerkki siitä, miten taiteen avulla voidaan rakentaa kaupunkibrändiä, synnyttää uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja avata ovia globaaleille markkinoille.

Bomban alueella kuvattu Kalevala – Kullervon tarina on innoittanut Pielisen Karjalan kehittämiskeskuksen käynnistämään ideakilpailun, jossa etsitään uusia tuotteita, tapahtumia ja palveluja Kalevalan maailmasta ammentaen. Kilpailu ja sen myötä kehittyvät tuotteet ja palvelut osoittavat, miten elokuvatuotantoja ja kulttuuriperintöä voidaan hyödyntää liiketoiminnan ja matkailun kehittämisessä.

Tiina Moisala

*aluekehitysasiantuntija
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto*

-0,7

Rakentamisessa odotellaan yhä parempia aikoja

Rakentamisen toimialalta kertyi vuoden 2025 tammi-kesäkuussa Pohjois-Karjalassa 269,6 miljoonan euron liikevaihto. Summa tarkoitti 24,5 miljoonan euron eli 8,3 % laskua vuotaa aiempaan verrattuna. Jos verrataan kahden vuoden takaiseen lukuun, liikevaihto oli nyt peräti 68,6 miljoonaa euroa eli yli 20 % pienempi.

Rakentamisen kustannukset nousivat selvästi vuosina 2021–2023, ja kustannustason muutos selitti osaltaan liikevaihdon kasvua noina vuosina. Kustannukset eivät tuon jälkeen ole kääntyneet laskuun eikä kustannustason muutos siten selitä liikevaihdon alenemista, kyse on rakentamisen volyymin pienentymisestä.

Rakennusteollisuus RT:n syyskuussa 2025 julkistaman ennusteen mukaan taloudelliset edellytykset rakentamisen elpymiseen ovat viime aikoina periaatteessa parantuneet sekä elinkeinoelämän suhdannenäkymien toipumisen että kotitalouden ostovoiman kasvun myötä. Vaikka suomalaisten rahavarat ovat ennätykselliset, raha ei heikon luottamuksen takia liiku. Näin ollen asuntorakentamisen toipuminen ei ole lähtenyt käyntiin.

Tuetun asuntotuotannon supistuminen hankaloittaa osaltaan kasvun käynnistymistä. Myös keväällä kasvavaksi ennakoitu korjausrakentaminen on taittunut uudelleen laskuun. Vaikka liike- ja toimistorakentamisen sekä maa- ja vesirakentamisen ovat jonkin verran kasvaneet, rakennusalan elpyminen on hidasta. Kun talouskasvu näyttää vielä jäävän nollan tuntumaan, on rakentamisen ensi vuodenkin kasvu pitkälti toiveiden varassa. Vahvempaa rakentamisen kasvua olisi odotettavissa vasta vuonna 2027. Jälkisyklinen ala toipuu hitaasti, sillä investoinnit käynnistyvät vähitellen.

Rakennusluvuissa on Pohjois-Karjalassa nähty pientä kasvua, joskin keskimääräinen hankekoko on aiempaa pienempi. Korjausrakentaminen on säilyttänyt asemansa uudisrakentamista paremmin. Lisäksi esimerkiksi Valion investointi Joensuuhun vauhdittaa teollisuus- ja varastorakentamista.

Kimmo Niiranen

maakunta-asiamies

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

-8,3

Kaivostoiminnassa kova nousu jatkuu – kivituohteiden osalta laskua

Kaivostoiminnan ja louhinnan liikevaihtoluku kasvoi kuluvan vuoden alkupuoliskolla reippaat 22 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Liikevaihdon kasvua tuli 6,5 miljoonaa euroa.

Vahva kasvu on erityisesti Endomines Oy:n Pampalon ja Hoskon kaivoksien ansiota. Endomines on ilmoittanut, että tammi-syyskuun aikana tuotanto oli 12 842 unssia, eli 399,4 kg kultaa. Arvio koko vuoden 2025 kullantuotannosta on 16 000–22 000 unssin, eli 497,7–684,3 kg välillä. Kullan markkinahinnan nousu kaikkien aikojen

ennätykseen on tukenut tuotannon kannattavuutta.

Tuotantotoiminnan ohella Endomines on jatkanut aktiivista työtä malminetsinnässä ja uutisoinut käynnistävänsä aiempaa laajemman malminetsintävaiheen Pampalon alueen eteläosissa Ukkolanvaaralla.

Kivituohteissa trendiluvut ovat liikuneet toiseen suuntaan. Kiven leikkaamisen, muotoilun ja viimeistelyn toimialalla liikevaihto väheni noin 13 %, eli 2,1 miljoonaa euroa suhteessa edellisen vuoden vertailujaksoon. Kuluttajamarkkinoille suunnattujen vuolukivituohteiden

markkina on ollut hiljaisempi, ja luonnollinen tulisijatuotteiden myynnin kausivaihtelu osuu tälle tarkastelujaksolle.

Taloustilanteen ja kuluttajien yleinen epävarmuus heijastuu ostopäätöksiin. Tilanne on samansuuntainen myös tärkeimmissä vientimaissa, mikä näkyy vientiliikevaihdon 22 % laskuna. Vienti supistui 2,1 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna.

Maarit Siitonen

*elinkeino- ja innovaatioasiantuntija
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto*

+22,3

Teknologiaateollisuuden nousu antaa odottaa

Teknologiaateollisuuden positiivisimmat uutiset löytyvät sähköteknisten laitteiden valmistuksesta, jossa jatkuu edellisvuoden mukava, tasainen kasvuvire. Liikevaihto kasvoi noin neljä miljoonaa euroa (n. 5 %) vuoden 2024 samaan ajanjaksoon verrattuna.

Kasvua selittävät toimialan yritysten toiminnan kasvu ja laajentuminen Joensuun seudulla. Sähköteknisten laitteiden valmistus kattaa hyvin laajasti erikoistunutta toimintaa, joka ei välttämättä ole kärsinyt talouden heikosta suhdanteesta.

Metalliteollisuudessa liikevaihtolukema kokonaisuudessaan luisui -5 % alaspäin. Tämä tarkoittaa noin 32 miljoonan euron supistumista vuoden takaisista lukemista. Pientä kasvua on havaittavissa metallituottei-

den valmistuksessa, jossa päästiin 1,7 % kasvuun. Markkinatilanne on edelleen odottava, vaikka osasta toimintaan vaikuttavista epävarmuuksista on hiljalleen päästy eroon.

Metallituotteiden valmistuksessa vientiliikevaihto oli ajankohdan haastavuuteen nähden rohkaiseva 8,2 %, eli noin 6,4 miljoonaa euroa. Samalla se oli kova saavutus, sillä koko maan tasolla vientiliikevaihdon kasvu jäi 3,7 prosenttiin.

Koneiden ja laitteiden valmistuksessa mentiin lähes 35 miljoonaa (n. -13 %) euroa alaspäin edellisen vuoden liikevaihtoluvuista. Myös kansallisessa tarkastelussa toimialan liikevaihto oli kolme prosenttia pakkasen puolella. Teknologiaateollisuus ry:n barometrin mukaan vuoden 2025 tilauskannat

koneiden ja laitteiden valmistuksessa ovat edelleen vaisut ja selkeä käänne antaa odottaa.

Muovituotteiden valmistuksessa vuoden 2024 hyvä kasvu näyttää taittuneen, laskua liikevaihtolukemaan tuli noin 1,1 miljoonaa euroa. Vientiliikevaihto supistui hieman tätä enemmän 1,8 miljoonaa euroa.

Tietojenkäsittelypalveluissa liikevaihto painui niukasti miinukselle (-0,3 %) edellisen vuoden vertailuajanjaksoon nähden, mikä noudattaa kansallista trendiä: Teknologiaateollisuus ry:n vertailun mukaan uusien tilausten määrä on pienentynyt kuluvan vuoden aikana.

Maarit Siitonen

*elinkeino- ja innovaatioasiantuntija
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto*

-0,9 muovi
-5,3 metalli

Kaupan kehitys peilaa luottamusta

Tukku- ja vähittäiskaupan toimialalta kertyi liikevaihtoa yhteensä 1,018 miljardia euroa tämän vuoden alkupuoliskolla Pohjois-Karjalassa. Tämä tarkoitti 0,6 % laskua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Lasku oli hieman suurempi kuin koko maan tasolla (-0,4 %).

Kaupan alalla meni maakunnassa huonommin kuin valtakunnallisesti ensimmäistä kertaa siten syksyn 2022. Ero tuli vuoden toisella neljänneksellä, joka oli ensimmäistä parempi sekä Pohjois-Karjalassa että koko maan tasolla, mutta silloin koko maassa päästiin jo plussan puolelle, kun taas Pohjois-Karjalassa jäätiin edelleen hieman miinukselle (-0,3 %). Myös kaupan alan työllisten määrä laski tammi-kesäkuussa (-1,6 %).

Kuluttajien heikko luottamus talouteen näyttää realisoituvan kaupan alan kehityksessä varsin suoraviivaisesti. Vuoden 2025 ensimmäisen kuuden kuukauden aikana itäsuomalaisten kuluttajien luottamus oli Tilastokeskuksen luottamusindikaattorin mukaan neljänä kuukautena heikompi kuin kuluttaji-

en luottamus koko maan tasolla. Poikkeukset olivat maaliskuu ja huhtikuu. Ei liene satumaa, että maaliskuu ja huhtikuu olivat vuoden alkupuoliskon ainoat kuukaudet, jolloin kaupan alan liikevaihto Pohjois-Karjalassa kasvoi.

Vastaavasti itäsuomalaisten luottamus horjui eniten helmikuussa ja toukokuussa, jotka olivat kaupan liikevaihdon kannalta ne vaisuimmat kuukaudet.

Valtakunnalliset kaupan alan tilastot kertovat, että kaupan toimialalta kertyneen liikevaihtosumman laskuun vuoden alkupuoliskolla vaikuttivat mm. polttoaineiden myynnin liikevaihdon lasku ja erikoistuneen tukkukaupan liikevaihdon lasku. Sen sijaan esimerkiksi vähittäiskauppa ja erityisesti tieto- ja viestintäteknisten tuotteiden kauppa toivat kaupan kassaan aiempaa enemmän euroja – myynnin volyymin vähenemisestä huolimatta.

Kimmo Niiranen

*maakunta-asiamies
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto*

-0,6

Julkaisija: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Päätoimittaja: Sami Tolvanen

Graafinen suunnittelu ja taitto: Laura Jussila

Aineistojen käsittely, taulukot ja kuvat:
Kimmo Niiranen

Tilastoaineisto: Tilastokeskus,
Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Kuvat: kansi Niko Jouhkimainen/Itä-Suomen
yliopisto

Jarno Artika s. 2, 4, 6, 10, 14

Niko Jouhkimainen s. 8

Hannu Putkuri s. 9

VisitKarelia/Harri Tarvainen s. 12-13

Painatus: Grano

Painosmäärä: 620 kpl

Ilmestyminen: kaksi kertaa vuodessa